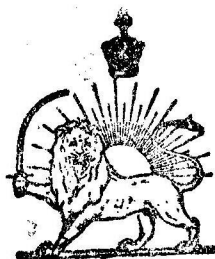

محل اداره

مجلس شورای ملی

شماره تلفن : ۳۰۴۴۸ و ۳۸۸۹۴ و ۳۸۸۹۵ و ۳۸۸۹۶

روزنامه یومیه

بهای اشتراك

تستاول : (مذاكرات مجلسین) سالانه ۳۰۰ ریال

تست دوم : (آگهی‌ها) ۶۰۰

شماره كامل ۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۲۲۱۳

شنبه ۲۹ شهریور ماه ۱۳۳۱

سال هشتم

شماره مسلسل ۲۷

دوره هفدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۷

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۵ شنبه ۲۳
امردادماه ۱۳۳۱

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : وکیل پور- صفائی - دکتر فیهی شیرازی قنات آبادی - مهندس زیرک زاده
- ۳- طرح و تصویب لایحه تقاضای تمدید حکومت نظامی در هشت نقطه خوزستان
- ۴- مذاکره در طرح پیشنهادی راجع بصدی ۱۵ زارعین و تعویق طرح آن طبق تقاضای آقای کاظمی وزیر دارائی
- ۵- معرفی آقای دکتر محمدحسین علی آبادی بمعاونت پارلمانی نخست وزیر به وسیله آقای کاظمی نایب نخست وزیر
- ۶- طرح گزارش کمیسیون تحقیق راجع به نمایندگی آقای شهیدی از نجف آباد
- ۷- مذاکره و تصویب تعطیل جلسات مجلس تا ۱۵ مهر ماه ۱۳۳۱ ششم جلسه

مجلس ساعت یازده و بیست دقیقه صبح بریاست آقای مهندس احمد رضوی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس
نایب رئیس - جلسه رسمی است صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)
غائبین با اجازه آقایان : پور سرتیپ

مکی - حبیبیه - ذکائی - دکتر فاطمی - راشد
عبدالرحمن فرامرزی - زهری
غائبین بی اجازه آقایان : محمدحسین فشتائی - پارسا - فتحعلی افشار - تسولیت - میراشرفی - دکتر امامی - دکتر طاهری - جلیلی

عین مذاکرات مشروح دست و هفتمین جلسه از هفدهمین دوره قانونگذاری

اداره تندنویسی و تغیر بصورت مجلس

بین آن شرکت وزارت دارائی روی داده تقدیم مقام ریاست می کنم با وجود مذاکراتی که با وزارت دارائی نموده ام و بحقیقت شرکت برق اعتراف دارد مع الوصف می گوید اگر بخواهیم حرف شرکت برق را قبول کنیم باید مقادیر زیادی از پولهای که بر طبق این قرار از دیگران گرفته ایم پس بدهیم مجبوریم که با نظر شرکت برق مخالفت کنیم از مقام ریاست مجلس شورای ملی تقاضا دارم که هر چه زود تر دستور رسیدگی باین امر صادر فرمایند ضمناً نامه ای از آقای سیدحسن صدرائی رسیده و پیشنهاد نموده که عوارض و مالیاتهای سنگین بمشروبات الکلی بسته شود که تقدیم مقام ریاست میکنم

نایب رئیس - آقای جلالی
جلالی - در جلسه گذشته بنده در خانمه عرایض خودم گفته بودم راجع بفرهنگ خراب کلمه خراب ذکر نشده است چون نظری در این قسمت داشتم که بعداً عرض می کنم.
نایب رئیس - قید میشود بنابراین نسبت بصورت جلسه چون نظری نیست با اصلاحاتی که بعمل آمد تصویب شد

۳- بیانات قبل از دستور آقایان : وکیل پور صفائی - دکتر فیهی شیرازی - قنات آبادی - مهندس زیرک زاده
نایب رئیس - آقایانیکه تقاضای نطق قبل از دستور کرده اند اگر صرف نظر فرمایند کمکی بکار مجلس می شود (صحیح است)
حاج سید جوادی - شب

نخواهید اند.
صفائی - ساعت شش آمده ایم اسم نویسی کرده ایم صرف نظر کنیم این حق ما است امامی اهری - به بعد از دستور موکول شود
وکیل پور - جناب آقای مهندس رضوی دودفعه است که جناب عالی پشت صندوق ریاست تشریف دارید و نطق قبل از دستور بنده از این رفته است مطالب لازمی است

صرافزاده - امیرافشار
نایب رئیس - نسبت بصورت جلسه قبل اگر آقایان نظری دارند بفرمایند آقای حاج سید جوادی راجع بصورت جلسه فرمایند دارید ؟
حاج سید جوادی - بله
نایب رئیس - بفرمائید
حاج سید جوادی - از آقایان تندنویسها تمنی میکنم که بعد از این یک قدری دقت کرده باشند در مطالبی که بنده جلسه قبل گفتم جملات خیلی بالا و پائین شده است در حقیقت این مطالب و حقایقی که من می گویم عنوان رسمی است خواهش دارم طوری باشد که از صورت اولیه خارج نشود

نایب رئیس - بسیار خوب توجه خواهد شد، آقای کهید
کهید - در عرایضی که بنده در جلسه قبل عرض کردم اشتباهاتی هست که تصحیح میکنم تقدیم به تندنویسی میکنم در ضمن این موضوع را خواستم بعرض برسانم چون خیلی از آقایان بمن مراجعه کرده بودند و تصور کرده بودند که بر میزان شماره اسکناس اضافه شده است یعنی اسکناس اضافه منتشر شده است و حال آنکه چنین چیزی نیست بنده صریحاً عرض می کنم که این مطالب کذب محض است و تا این تاریخ نه بنده و نه هیئت اندوخته اسکناس اطلاعی از اضافه کردن میزان اسکناس نداریم و اینها خلاف محض است

نایب رئیس - آقای مهندس غروی
مهندس غروی - در صفحه چهارم آخر ستون سوم قبل از کلمه خسارت بدولت وارد میشد باید جناب آقای میلانی اضافه شود زیرا منظورم خطاب بجناب آقای میلانی بود که قبلاً با ایشان مذاکره کرده بودم از موقع استفاده میکنم نامه ای را که از شرکت برق رشت بعنوان مجلس شورای ملی رسیده و حاکی از اختلافی است که

که باید عرض شود اگر اجازه فرمائید خیلی موقع خواهد بود

نایب رئیس - این کار در سابق هم تکرار شده است اگر آقایان نمایندگان موافقت بفرمایند آقایان نطقشان را بکنند منتهی سعی بکنند که از پانزده دقیقه قدری تخفیف بدهند آقای وکیل پور بفرمائید

وکیل پور - بطوریکه همه آقایان معترم میدانند بر طبق قانون اساسی و بر وفق تئوری و اصول مسلمه حکومت دموکراسی در حکومت مشروطه تمام قوای مملکت از ملت ناشی میشود و عبارت از مردم منشأ و سرچشمه تمام اقتدارات و اختیارات مملکتی هستند و به همین جهت است که در این نوع حکومت عنوان حکومت مردم بر مردم مصداق پیدا می کند ولی چون اعمال این قوا از طرف عموم مردم فردا فرد و یا بصورت دسته جمعی عملی نیست یعنی نظام اجتماع که تقسیم وظائف را بین مردم احتراز ناپذیر کرده است آنرا منع میکند بنابراین صحیحترین وجه اعمال این قوا از طرف خود مردم انتخاب نمایند آنگاه است که مظهر تمامی آن اقتدارات و اختیارات ملی محسوب میشوند و آنها نیز بوجه خود با وضع قوانین و نظارت در کلیه امور مملکتی طریقه اعمال قوا را تعیین و باختیار کسانی که مورد اعتماد تشخیص میدهند میکنند پس با این تعریف معقوف است که اصلی ترین و مهم ترین مظهر قدرت و نیروی ملی مجلس شورای ملی است که منتخبین مردم در آنجا جمع میشوند و از اینجا معلوم میشود که مجلس شورای ملی عظیمترین و مهمترین و اصلترین سازمان مملکت دموکراسی است و بنابراین حفظ احترام آن در درجه اول اهمیت قرار دارد و در تعداد واجب الرعا به ترین فریضه ملی است

ممکن است خدای نا کرده کسانی از زوری جهالت و بی خبری ندانند که تضعیف مجلس شورای ملی و هتک حرمت نمایندگان وقت رفته اساس حکومت مردم بر مردم را متزلزل می کند و باز ممکن است معنوی از مردم پیدا شوند که آثار مترتب بر تضعیف و تخفیف این مظهر عظیم نیروی ملی را نتوانند پیش بینی کنند اما خوشبختانه اکثریت مردم باین امر واقف هستند که هر تخفیفی نسبت باین مقام ملی روا دارند درست بمنزله تیشه ای است که بریشه بنیان حکومت مردم بر مردم زده اند زیرا برای تخریب بنای سازمانهای ملی جز تخفیف، تضعیف و کسر حیثیت ایزاد دیگری لازم ندارد پس بر قاطبه ملت ایران فرض است که اهمیت موضوع را درک کرده و اجازه ندهند هیچ فردی در هر مقامی که باشد بتخریب بنیان قدرت ملی مبادرت ورزد و این را نیز بدانند که بقول سمنی علیه الرحمه سر چشمه شاید گرفتن به بیل چویر شد نشاید گذشتن به بیل یعنی جلب کاران صواب را تا زیاد تکرار

نشده می توان گرفت اما اگر نظائر بسیار پیدا کرد جلوگیری از آن عمل صعب و دشوار خواهد بود علاوه مردم باید متوجه نتیجه اعمال خود باشند و درست فکر کنند که اگر آن بی احترامی روا دارند چه فایده ای جز ضرر حاصلی ندارد جلوس را بگیرند تا پشیمانی عاید نشود این مسئله روشن است که هر عملی انسان انجام میدهد حد اقل مانند یک محاسبه ساده و طرف دارد یک طرف دهنده و یک طرف گیرنده و با صلاح حساب داران ستون بدهکار و بستانکار دارد تلاوتی که انسان بر صورت کسی سبلی میزند کف نفس و متانت میدهد و در برابر تسکین نفس و رضایت خاطر می گیرد بنابراین اعمال انسان مثل معامله است و باید سعی نماید که غبن پیدا نکنند و راه فرار از غبن این است که همیشه عمل خود را از لحاظ موازنه و معادله ستون بدهکار و بستانکار بنحویت در دست دقت کند که چه می دهد و چه می گیرد البته در معاملات تجاری و داد و ستدهای معموله آدم با چشم می بیند که مثلا اگر ده تومان پول داده در برابر پاره ای گرفته است و یا اگر پنه داده قماش در برابر دریافت داشته است اما در بسیاری از اعمال انسان حساب داد و ستد آن نیست و بسیاری وقت توجله لازم دارد زیرا برخی چیزها هستند از قبیل شرافت نفس، ملیت، مظهر مقدسه ملی که با هیچ چیز دیگری در دنیا قابل معاوضه نیستند آنکه شرافت نفس را از دست بدهد ولو تمام ذخائر ارض را بیاویختند تازه ضرر کرده و بیچاره شده است غرض اینست که حساب کیفیات با کمیات جداسازد و آن وسائل سنجش و اندازه گیری که در کمیات میتوان بکاربرد در حساب کیفیات بدر نمی خورد و وسیله دیگری لازم دارد که آن استفاده از قوه متفکره است تا هیچگاه یقین ندهد و احتمال نستاند پس با این مقدمات بار دیگر متوجه میشویم که اگر خدای نا کرده بمظاهر مقدسه ملی لطمه ای وارد آوریم چیزی از کف داده ایم که در دنیای مادی عوض و جبرانی برای آن نیست خصوصاً برای ما ملتیکه این طرز حکومت را بهترین نوع حکومت میدانیم و علاوه این حکومت را از دست آزاد مردمانی با امانت گرفته ایم که در راه حصول آن خون خود را نثار کرده و گردن خود را بطناب داروسینه مردانه خود را بگلوله جان شاکر تسلیم کرده اند آری ما امانت دار همان مردان شرافتمندی هستیم که با همت و عزت بی مانند در برابر سیل گولهای مرگبار سرسختترین مستبدان یابرداری و استقامت کرده اند و با تلخگامی و فدا کردن جان شیرین نعمت آزادی را بما دادند ما اعقاب همان رادمردانی هستیم که با جنبش و نهضت عظیم زنجیر اسارت از پا و طوق

مظالم از گردن ما برداشته و ما را آزاد و سرفراز کرده اند و هر چه تا امروز از رشد ملی و اجتماعی بما رسیده نمره مجاهدت و خونهای شهیدان این راه است و باز هر چه عاید ما شود مدیون همت اولیه آنهاست باش تا صبح دولت بدمد سکان همه از نتایج سحر است و با چنین کیفیتی هر چه در عالم عزیز و گرانهاست با نعمتی که بچنگ آورده و امروز بصورت همین مظاهر مقدسه ملی حفظ کرده ایم برابری نمیتواند بکنند پس بر ما است که شکر آنرا نزد خداوند بجا آوریم

حالا این را عرض میکنم به همین فرمایش جناب عالی می خواهم استفاده کنم که گرفتاری دولت از لحاظ مستقیم از نظر قانون نیست بلکه از نظر کثرت کارمند است آنست که عده کارمند وارد خدمت دولت شده اند و تا این پر بلم حل نشود موضوع قانون استخدام در آنجا مانع پیشرفت مقداری کارمند است که کاردر ادارات زیاد میشود و چون در آنجا مانع پیشرفت مقداری کارمند است اما چه میشود کرد کارمندی که بیست سال عمر خودش را در خدمت دولت گذرانیده یا باو کاری رجوع کرده اند و یا نکرده اند این امر در تقصیری ندارد و این اگر از خدمت دولت کنار برود کاری نمیتواند بکند برای اینکه این کاری بلد نیست اگر یک کسی واکسی باشد ممکن است بعد از ده سال خدمت برود کفایت بشود ولی کارمند دولت اگر بیست سال هم خدمت کند چیزی یاد نمیگیرد چیزی به معلوماتش اضافه نمی شود تنها هنرش این است بخورد بنا بر این وقتیکه این مکتب را تمام بکنند تازه مهیا نیست که در محیط خارج بتواند امرار معاش کند بنا بر این بنظر بنده اگر هم بنا باشد که لایحه استخدامی تنظیم بشود باید خیلی دقت بکنند که این بیچاره ها هر روز متزلزل نباشند هر روز این تأمین خاطر از آنها گرفته نشود وقتی که یک کارمند دولتی بهیچ صورت امید بآینه نداشته باشد و بهیچ جور نسبت بآینه اش تأمین نداشته باشد بهیچ صورت نمیشود از او انتظار داشت که درستی بخرج بدهد یک کارمند دولتی که نمی داند فردایش چه می شود مگر اینکه فرشته باشد که از راه صواب منحرف نشود این است که من می خواهم استدعا کنم که در این مورد تمام توجه و دقت را بکنید (عاسری - راجع بآموز گارها هم تذکری بدهید) بنده می خواهم عرض کنم که هر گاه دولت توانست با ایجاد کارمشکل زیادی کارمندان دولت را حل کند آنوقت موقع آنست که یک قانون استخدام مدون و صحیحی تنظیم بکنند والا تا این کار نشود و کار در مملکت زیاد نشود هر نوع قانونی بنویسند باور کنید در وضع

کارمندان دولت اصلاحی نمیشود این اصولا روش حکومتهای بعد از شهریور بود که چون رشته تنظیم امور از دستشان در رفته بود هر روز ببینان اینکه این قانون درست و صحیح نیست می خواستند در لایحه استخدام تجدیدنظر کنند و در وضع حاضر بنظر بنده این موضوع اصلا ضرورت و احتیاج ندارد و نازه اگر چند درصد اضافی را تشخیص بدهند یک نکته ای باید رعایت بشود که الان از طرفی تقبل تعداد لازم است و از طرفی دیگر بکار کردن و وسیله امرار معاش در اختیار اینها گذاشتن آن هم لازمست بنده در مورد لایحه استخدامی پیشنهاد کرده ام اولین کار این است که کارمندان متکثر دولت از خدمت اخراج بشوند این البته فایده اش این نیست که از نظر هزینه پرسنی صرفه جوئی در بودجه دولت بشود بلکه بکنفر کارمند مالک که در خدمت دولت نیست وقتی رفت سر ملکش این در حقیقت سطح تولید را بالا می برد یک آدم فیهله تحصیل کرده اگر گرفت کار زراعتی و فلاحتی کرد بوجه بهتری میتواند استفاده کند از اموال منقول و غیر منقول خودش خوب اینها را مرخص کنند الان قانون هم وجود دارد معذک اینها را مرخص نمی کنند بهر صورت سه پیشنهاد دیگر دارم

نایب رئیس - ۴ دقیقه وقت بیشتر ندارید

ناظر زاده - اگر بکسی قول رفت داده اید بنوبت ایشان را هم مراعات بکنید

وکیل پور - پنج دقیقه وقت داده ام

نایب رئیس - چهار دقیقه بیشتر وقت ندارید

وکیل پور - خیلی خوب بنده مرخص می شوم عرض کنم که پیشنهاد دیگری هم بود در بوط تقسیم املاک خالصه بین کارمندان دولت است اینهم اگر بشود بسیار کار صحیحی است چون وقت ندارد دیگر عرض نمی کنم دیگری هم اگر واقعا موافقت بکنند ممکن است املاک موقوفه ای که در دست دولت است با اجازه طویل المدت بکارمندان دولت بدهند

امامی اهری - با اختیار اینکه داده ایم بکنند

وکیل پور - اینها را آقای بنده تذکر می دهم دیگر عرضی ندارم بقیه وقت را می دهم آقای مهندس زیر گزاره در خانم عرایض طوماری است که بوسیله آقای خسرو قشقائی رسیده که تقدیم مقام ریاست می کنم

خسرو قشقائی - بفرمائید مال کی است

وکیل پور - اگر بخواهم بخوانم وقت نمی شود

کارمندان دولت اصلاحی نمیشود این اصولا روش حکومتهای بعد از شهریور بود که چون رشته تنظیم امور از دستشان در رفته بود هر روز ببینان اینکه این قانون درست و صحیح نیست می خواستند در لایحه استخدام تجدیدنظر کنند و در وضع حاضر بنظر بنده این موضوع اصلا ضرورت و احتیاج ندارد و نازه اگر چند درصد اضافی را تشخیص بدهند یک نکته ای باید رعایت بشود که الان از طرفی تقبل تعداد لازم است و از طرفی دیگر بکار کردن و وسیله امرار معاش در اختیار اینها گذاشتن آن هم لازمست بنده در مورد لایحه استخدامی پیشنهاد کرده ام اولین کار این است که کارمندان متکثر دولت از خدمت اخراج بشوند این البته فایده اش این نیست که از نظر هزینه پرسنی صرفه جوئی در بودجه دولت بشود بلکه بکنفر کارمند مالک که در خدمت دولت نیست وقتی رفت سر ملکش این در حقیقت سطح تولید را بالا می برد یک آدم فیهله تحصیل کرده اگر گرفت کار زراعتی و فلاحتی کرد بوجه بهتری میتواند استفاده کند از اموال منقول و غیر منقول خودش خوب اینها را مرخص کنند الان قانون هم وجود دارد معذک اینها را مرخص نمی کنند بهر صورت سه پیشنهاد دیگر دارم

نایب رئیس - ۴ دقیقه وقت بیشتر ندارید

ناظر زاده - اگر بکسی قول رفت داده اید بنوبت ایشان را هم مراعات بکنید

وکیل پور - پنج دقیقه وقت داده ام

نایب رئیس - چهار دقیقه بیشتر وقت ندارید

وکیل پور - خیلی خوب بنده مرخص می شوم عرض کنم که پیشنهاد دیگری هم بود در بوط تقسیم املاک خالصه بین کارمندان دولت است اینهم اگر بشود بسیار کار صحیحی است چون وقت ندارد دیگر عرض نمی کنم دیگری هم اگر واقعا موافقت بکنند ممکن است املاک موقوفه ای که در دست دولت است با اجازه طویل المدت بکارمندان دولت بدهند

امامی اهری - با اختیار اینکه داده ایم بکنند

وکیل پور - اینها را آقای بنده تذکر می دهم دیگر عرضی ندارم بقیه وقت را می دهم آقای مهندس زیر گزاره در خانم عرایض طوماری است که بوسیله آقای خسرو قشقائی رسیده که تقدیم مقام ریاست می کنم

خسرو قشقائی - بفرمائید مال کی است

وکیل پور - اگر بخواهم بخوانم وقت نمی شود

بکنند باین نواقص و البته عادلانه تقسیم کنند بودجه بهداری را که چه باز متنفذین برای حوزه انتخابیه خودشان از هر جهت مزایا اخذ میکنند و بغیر متنفذین در ادارات و وزارت خانه ها توجهی نمی شود (صحیح است) و مو کلینشان بی بهره می مانند چون بعضی از آقایان نمایندگان البته معجزی بی بی دارند و شاید این معجزی در اثر خدمت سابقه باشد و وقتی که رفتند در یک وزارت خانه ای و از وزیر اجازه خواستند فوراً به ایشان اجازه می دهند و بفرهایشان گوش میدهند اما اگر بنده بروم می آورند که کمیسیون دارند بنده باید نیم ساعت سه ربع بنشینم آیا کمیسیون تمام شود یا نشود آقایان بکمیسیون نامحرمیم؟ مگر بنده وارد میشوم بکمیسیون چه میشود؟ (قات آبادی - کمیسیون بشما نامحرم است) یعنی جمعیشان یا خود کمیسیون خود کمیسیون که یک امر اعتباری است تشکیل میشود از افراد (پور سرتیب - کمیسیون دروغ است) عرض کردم باید بودجه بهداری عادلانه تقسیم بشود (حاج سید جواد - تمام بودجه ها) و تمام بودجه ها همینطور باید عادلانه قسمت شود از این قسمت میگندم قسمت دوم فقر، فقر اخلاقی و فقر دینی است که سرتای این مملکت را گرفته است (صحیح است) و بنده هر چه توجه میکنم بین آقایان که نظر اصلاحی دارند خیال میکنند که تمام مفاسد ما را از فقر مادی است این است که تمام هم خود را مصروف کرده اند که فقر مادی را از بین بردارند و حال آن که اینطور نیست بعقیده بنده قسمت مهم معایب و خرابی دستگهای ما را فقر معنوی است (صحیح است) یعنی مولود بیدینی و فساد اخلاق است بنده الان دلیل برای آقایان محترم اقامه میکنم و این دلیل ساده ام این است که اگر فقر مادی با فقر دینی توأم نشود خطرناک نیست باین معنی که فقیر متدین هیچ وقت نیروی اراضی اطراف تهران را تقسیم نکند (صحیح است) فقیر متدین هیچوقت از دیوار کسی بالا نمی رود (صحیح است) هیچوقت بناموس کسی بنظر بند نگاه نمیکند بمال کسی طمع ندارد مگر موقع ضرورت آنجا متجاوزش محدود است به عنوان اکل مینه در ضرورت بنحور فقر مخصمه تجاوز میکند لکن تمام فسادها مملکت فروشی خیانت، وطن خیانت با بنای این آب خاک ما می بینیم همه از آنجا بیرون میروند است که گرفتار فقر معنوی هستند (صحیح است) یعنی خلاصه مبتلای بفساد اخلاق و بی دینی و بی ایمانی هستند (احسن است) مملکت را به هیچوجه بکنفر رعیت فقیر ببخشید رعیت گفتیم قرار شد کشاورز بگوئیم (گنجی - دهقان) یک دهقان فقیر تا حالا دیده اید بآب و خاک خیانت بکنند این خیانت نمیکند کمی میفروشند ثروتونها را میبلورنرها که دین و ایمان ندارند علاقه بآب

همین شاه محبوب ما برگشت البته عرض می کنم حساب این شاه محبوب ما از سایرین جداست ایشان تاحدی این سیلی را جبران کردند لکن میخواهم توجه اعلیحضرت هایونی را کاملاً جلب کنم باینکه هنوز کاملاً جبران نشده است خوب است ایشان توجه ملوکانه‌های معطوف بفرمانند و این سیلی را کاملاً جبران کنند و مدرسه دیگر یکی مدرسه سردار دیرگری مدرسه شیخ الاسلام در قزوین از مدارسی است که اختصاص بطلاب علوم دینی دارد هنوز هم در دست فرهنگ است و البته از وزیر فرهنگ هم تقاضا می کنم که این خانه هارا خالی کنند بر- گردانند بصاحبش (حاج سید جواد) یک عیب بزرگ دیگری دارد که این مدرسه را اگر دادند موقوفاتی که بحساب نمی آید از دست رفته است (البته موقوفات راهم باید بدهند مدرسه خالی بدون موقوفات که بدر نمی خورد مدرسه با موقوفاتش باید باشد جهت دیگر ارزش برای طلاب علوم دینی قابل نشدند برای محصلین جدید از فرستادند لکن یک بولک ارزش برای طلاب نجف فرستادند و به معلوماشان هم ایداعشان کردند و اهمیت ندادند چرا باید مزایای که دیگران دارند این سلسله نداشته باشند مدتی است تقاضا می کنند محصلین علوم دینی از فرهنگ که جلسه امتحان نهائی را تشکیل بدهند و آقایان تشکیل نمیدهند باینکه از شورای عالی فرهنگ گذشته است و در شورای عالی فرهنگ تصویب شده است چرا نباید تشکیل بدهند برنامه ایها هم تنظیم شده است یک نامه ای هم در همین زمینه آقایان محصلین علوم دینی نوشتند و تقاضا کردند از وزیر فرهنگ که این جلسه امتحان نهائی را تشکیل بدهند البته تصدیق مدرس باشند مهندس روی همان برنامه ای که خودشان تهیه کردند و تنظیم کردند برای تصدیق مدرسیشان هم ارزش قابل بشوند آخر عامه و ریش و حاضر نشدن در مجالس رقص و دانس که گناه نمیشود در این مملکت عامه و وریش و امتناع از فحشاء و مسکرات گناه شده است چهار نفر معمم وارد مجلس شده اند این روزنامه هائی که معلوم نیست بچی پانده هستند دیدید چه جار و جنجالی بیا کردند چه خبر است جریانات اخیر بخوبی نشان داد که روحانیون مانع ترقی مملکت نیستند (صحیح است) بلکه روحانیون باید با سایرین دست بدست بدهند و مانند روح و جسم با همدیگر متحد باشند آقایان اگر حضرت آیت الله کاشانی نبود شما نبود شمامی توانستید در ملی کردن صنعت نفت موفقیت حاصل کنید؟ (جمعی از نمایندگان - خیر) پس در تمام موارد بیاید دست هماهنگی با همدیگر بیاورید اصلاحات حیات بدهید بیاورید حق صحبت بدهید برای معلومات ما هم ارزش قائل باشید در هر انجمنی برای انجام هر کاری آقایان می- گویند شما متخصص نیستید و ما متخصص

هستیم آخر ما هم افلا در شرعیات و دین متخصص باید شما با رجوع کنید ما شما در امور هندسی مراجعه میکنیم آقایانی که مهندس هستند آقایانی که کد کتر هستند در امری که وظیفه شان هست البته ما باید با آنها مراجعه کنیم ولی آقایان دکترا هم باید در امور شرعی با مراجعه کنند آقایان دکترا ها می گویند ما خودمان مجتهدیم آقایان فن یک مجتهدی دارید یک متخصصی دارید امور شرعی هم متخصص دارد و متخصص آن ما هستیم (صحیح است) هر جهت آنچه که بنظر بنده و عقیده بنده هست این است اگر بخواهیم اصلاح کنیم این مملکت را... **نایب رئیس** - آقای صفائی وقت جناب عالی تمام شد

صفائی - از آقایان خواهش میکنم چون قدری مطالب من باقیمانده اجازه بفرمایند مطالبم را عرض کنم

نمایندگان - بفرمائید. بفرمائید

صفائی - اگر بخواهیم اصلاح بکنیم از صدی یا زده صدی بیست گرفتن از مالک و برعیت دادن کار تمام نمیشود این اصلاحات اصلاحات سطحی است باستی باصلاحات عمیقاً دست زد و اصلاح عمیقانه این است که روح و جان و اخلاق افراد این مملکت را شما اصلاح کنید و این غیر ممکن است مگر بتعلیم و تربیت صحیح البته در فرهنگ ما وزیر معترم فرهنگ باید متوجه این قسمت باشد که با تعلیم و تربیت صحیح یک جوانهائی تعویل جامعه بدهد که برای بعد بدر جامعه بخورند و برای اصلاح بنده یک مواردی در نظر دارم و پیشنهاد می کنم با آقای وزیر فرهنگ که اولاً اگر بخواهند اصلاح را در فرهنگ شروع بکنند اول از برنامه شروع کنند بایستی برنامه فرهنگ اصلاح بشود و تطبیق بشود با اوضاع و احوال امروز البته این برنامه ما متخذ از برنامه فرانسه است که فرانسویها خودشان آن را چند مرتبه تغییر داده اند و تجدید نظر کرده اند و هنوز هم برنامه ما همان سیستم قدیم است همان سیستم که است البته باستی این برنامه اصلاح شود تا نایب باستی تشکیک کنند بین مدارس دخترانه و پسرانه ثالثاً در دبیرستانهای دخترانه نجاس بین معلم و معلم را رعایت کنند یعنی دبیرها بیکه برای دبیرستان های دخترانه تعیین میکنند

از جنس خودشان باشند آقایان محترم آقایان نمایندگان معترم از شما خواهش میکنم جواب بنده را التفات کنید اگر یک جوان توالی کرده عذب برود مقابل میزد جلوی دختر زیبای عزیزی قرار بگیرد چه صورتی پیدا خواهد کرد قضیه ؟ آیا درس است یا امتحان و معاشرت نزدیکتر خواهد بود

نایب رئیس - آقای صفائی توجه به مطالب داشته باشید

صفائی - توجه دارم همین عرض هم درست است و همه جاهم میگویم و از پشت

تربیبون صدایم را تمام ملت ایران میرسانم باید معلم دختر هازن باشد از جنس خودش باشد یکی دیگر نسبت بتعلیمات دینی البته باید اهمیت داده شود و برای تعلیمات دینی دبیرهایی که متخصص در علوم دینی هستند انتخاب کنند و در موقع امتحانات هم اهمیت بدهند که اگر شرعیات را ندانست بنده او اعتنا نکرده بگذرند البته تا حال معمول این بوده است که به نمره شرعیات چندان توجهی نشده است عمده اصلاحی کدر نظر دارم این است که کادر فرهنگی بایستی از اشخاص منجرب و فاسد پاک بشود عناصر مشکوک و عناصر فاسد توده ای دست راستی - دست چپی انگلیس روس فیل هر چه هست بایستی از حوزه درس و تعلیم و تعلم اخراج شود، برای این که اینها دسته بندی درست میکنند حزب بازی درست میکنند بچه های ما مشغول حزب بازی هستند و دیگر دنبال تحصیل نمیروند و متأسفانه شنیده ام که آقای وزیر فرهنگ فعلی ولو اینکه تأیید نشده است آقای قدهو را بعنوان مدیر - کلی تعیین کرده است در صورتیکه آقای قدهو را بنده و حضرت آقای سید جوادی خوب می شناسیم مدتی رئیس فرهنگ قزوین بوده عضو حزب توده و ناطق قوی حزب توده بود مدتی که در قزوین بود تشکیلاتی در مدارس داده بود راجع بجزب توده البته این قبیل اشخاص در کادر فرهنگی نباید باشند اگر یک توده ای در وزارت مالیه باشد تبلیغ مرام اشتراکی میکند یک فاسد اشکالی ندارد زیرا اگر خطری هم داشته باشد خطر مالی است دیگر تبلیغ بدینی نمیکند ولی اگر در فرهنگ آموزگار فاسد العقیده باشد تبلیغ بدینی میکند و خطرات آتیهاش غیر قابل جبران است دیگر عرضی ندارم و بر اینم خاتمه میدهم و استفاده می کنم از موقع دو طومار است بوسیله جناب آقای حائری زاده رسیده یکی از قم که شرح مظالم وقعه سوم تیر است که بدست رئیس شهربانی قم واقع شده است و یکی دیگر هم از اصفهان است تقدیر از زحمات حضرت آیت العظمی آقای کاشانی ادام الله ظله و متع الله المسمین بطول بقائه (احسن) **نایب رئیس** - آقای دکتر فقیهی شیرازی

دکتر فقیهی شیرازی - چون دو نفر از آقایان بنی اعمام معترم مدنظر دارند از وقت بنده اگر چند دقیقه ای مانده استفاده کنند ناچار مطالبی را که در مورد فرهنگ و مخصوصاً در این موقع که ممکن است تا چند روز دیگر تعطیلات تابستانی فرهنگ تمام شود و همچنین در مورد وزارت بهداشتی یادداشت کرده ام بطور مختصر بعرض آقایان میرسانم اکنون کدر نظر است انشاء الله ضمن اصلاحات عمومی کشور در مورد فرهنگ و بهداشتی نیز

ذکر این مختصر موجب شود که جناب آقای وزیر فرهنگ قبل از پایان تعطیل تابستانی مدارس باصلاح برنامه دبیرستانها اقدام فرمایند و یقین داشته باشند که با صرف چند روز وقت همانطور که حضوراً مذاکره شده آثار گرانبهائی از خود بیادگار خواهند گذارند

اماد باره بهداشت بهداشت و بهداشتی امیدانم چه باید گفت تا اندکی از هزار ناله و شکوه مردم منعکس شود بدیهی ترین مطلب آنست که عرض میکنم در کلیه قراء و قصبات و دهستانها بلکه در اغلب و اکثر شهرستانهای دور افتاده از مرکز اصولاً اثری از بهداشت و بهداشتی نیست

بیماری های خانمانسوز سیفلیس تراخم مالاریا بجان مردم افتاده و اوصافاً اگر خدمات قابل تقدیر در مانگاههای سازمان شاهنشاهی نبود بدبختی و تلفات خیلی بیش از اینها بود (خسرو قشقائی - در جنوب که ماندیدیم) ولی با در نظر گرفتن جمعیت و نفوس کشور این در مانگاهها نیز کافی برای ترمیم ضایعات نیست و از همه مهمتر وزارت بهداشتی تا بحال هیچگونه توجهی بنقاط دور افتاده از مرکز ننوده و در حقیقت با همان اصولی که فی المثل شهر دارهای سابق تهران نسبت بشمال و جنوب تهران رفتار میکردند تقلید شده. چقدر بجا و شایسته است که همکاران معترم با طراحی که اخیراً تهیه شده موافقت فرمایند بوسیله تفصیل بودجه بهداشتی هر شهرستان نفوس زکبای را از رنج و مشقت نجات دهند در عین حال این نکته نیز شایان سعی توجه است که با فهرست خرید داروهای بنگاه داروئی کشور با فهرست خرید دارو های بیمارستان های تابعه دانشگاه و درمانگاههای سازمان های شاهنشاهی قابل مقایسه نیست مثلاً یک جمیع بکصدانه ای آمپول کامپولون (عصاره جگر) برای سازمان یکصد و هفتاد ریال نامی می شود در صورتی که همین آمپول معلوم نیست بچه غلظتی برای بنگاه داروئی تجاوز از یک هزار ریال وارد میشود. بهر صورت بیمارستان مستمند شهرستانها سخی از حیث فقدان دارو و در زمان در عین انتظار داریم جناب آقای وزیر بهداشتی نیز با احترام افکار عمومی و حسن نیت جناب آقای نخست وزیر اکنون که اصلاحاتی در پیش است و اختیاراتی در کف باین بدبختی ها خاتمه دهند

معایب و نواقص بسیاری در فرهنگ و بهداشتی کشور موجود است که فرهنگ دوستان و همکاران معترم بزرگش توقع فرموده اند درباره آن مواد نیز سخن گفته شود عجباً همین مختصر قنات شد انشاء الله امیدواریم پس از پایان تعطیل تابستانی مجلس چه تقدیر و تقدیس از خدمات دو بزرگ معترم عالی مقدار که فعلاً مسئول اصلاح وزارتخانه های حساس فرهنگ و بهداشتی می باشند جای سخنی باقی نماند چند دقیقه از

وقت که باقی مانده آقای شمس قنات آبادی و بعد آقای حاج سید جواد استغاده فرمایند

نایب رئیس - پنج دقیقه از وقتشان مانده آقای شمس قنات آبادی

شمس قنات آبادی - شیرینی دست و سر و اشکم که دید - این چنین شیری خداهم نافرید * مردم فدکاری کردند، مبارزه کردند بهترین جوانان کشته شدند، بعد یکمده ای مردم قول دادند که انتقام خواهیم کشید و با مسیبین این غائله خواهیم جنگید به پیروی از این خواست عمومی مجلس شورای ملی یک طرحی راجع به اموال احمد ملی به مجلس سنارفته در آنجا بایک فوریتش مخالفت شده است و به کمیسیون رفته است من نمی دانم چرا اصراری دارند یکمده ای با وجود اینکه مطلب خیلی خیلی روشن شده و راهی که ملت ها دارند میروند مخصوصاً ملت ایران در پیش دارند خیلی خیلی آشکار است یکمده ای لیج کنند و در مقابل این خط سیر و در مقابل این نهضت و در مقابل این طغیان و در مقابل این سیل می خواهند سد شوند و حال آنکه نهضت بقدری عمیق و وسیع و دامنه دار و محکم است که هر کس و هر مقامی در مقابل این سیل بخواهد استقامت کند جز اینکه بدست خودش و بویل و اراده خودش تسلیم مرک و نیستی شده باشد چیز دیگری نیست (صحیح است) اما ملت یک انتظاراتی داشت توقع داشت که احمد قوام را بدار بکشیم و آمدند و گفتند و مطالعه کردند و تعدیل کردند و گفتند اموالش را بگیرند و به بازمانده گان شهداء می دهند این چیز مهمی نبوده است اینقدر ما باید در مقابل خواسته های ملت اجماع بخرج بدهیم تا یک واقعه غیر منتظره ای بوجود بیاید و آنوقت همه بگویند چه کنیم * نمایان بنام ملت ایران از آقایان سناتورهای معترم تقاضا میکنم این عملی که باین طرح کردند یعنی بایک فوریتش مخالفت کرده اند و به کمیسیون فرستاده اند مثل کارهای سابق، مثل سنت های قریبی نباشد یعنی برای دفن کمیسیون دادگستری فرستاده باشند، یکی راجع به موضوع اموال احمد قوام است و یکی هم راجع بضرع آزادی خلیل طهماسبی است (صحیح است) من با کمالات صراحت در حضور آقایان نمایندگان معترم عرض میکنم من با تصور مخالفان اما این موضوع ترور نبوده است اما موضوع نجات مملکت بوده است، اگر کسی شمشیر بدست بگیرد و برود در مرز دشمنی که آمده است به سینه هموطنان ما می خواهد گلوله بزند او را نابود بکند و بکشد شما آن کسی که دشمن مملکت را کشته قاتل می - خوانید ؟ شما میگویند بدکاری کرده باید بروند زمان باید رنج ببینند باید عائله اش از گرسنگی ببینند و چقدر بدتر است که یک کسی ایرانی باشد و شانسنامه ایرانی هم

داشته باشد و عنوان رئیس دولت ایرانی هم داشته باشد آنوقت به مملکت ما ، به استقلال مملکت ، به بحیثیت و شرف و آبروی مردم ایران هم توهین کند چندین مرتبه در پشت همین تربیبون رزم آرا به همه چیز ما توهین کرد و چه نقشه های شومی در سر داشت یک نفر از خود گذشته بیداشد و رفت و این خار و برکنار کرد نمیشود بغلبل طهماسبی گفت تروریست ، او برای نجات این مملکت و برای اینکه این نهضت مقدس سیر حقیقی خودش را طی بکند رفت خودش را قربانی کرد ، رفت وارد مرحله ای شد که بکطرفش مرگ حتمی بود و بنابراین این طرح بمجلس سنارفته و برخلاف افکار عمومی با دو فوریتش مخالفت شده و بکمیسیون دادگستری رفته است من با کمال ادب و احترام میخواهم با آقایان سناتورهای محترم این نکته را تذکر بدهم که آقایان این دم شیراست بیازی مگیرید (صحیح است)

نایب رئیس - آقای وکیل پور چند دقیقه از وقتشان را به آقای مهندس زیر کزاده داده اند ولی البته خیلی کم است . بفرمائید آقای مهندس زیر کزاده

مهندس زیر کزاده - بنده در موقعیکه در برنامه دولت صحبت میکردم یاد آوردم که بزرگترین مشکل این مملکت ظلم و ستمی است که با مردم این مملکت میشود ، این ظلم سالهاست در مملکت ما برقرار است و متأسفانه اقدامی برای رفع این ظلم نمیشود و مخصوصاً در راهیکه برای رفع ظلم باید برویم نمیرویم این ظلم را آقایان کوچک می بینند و بآن توجه نمیکنند در صورتیکه مثلاً یک طوفان شدیدی روز بروز دارد بزرگتر و شدیدتر میشود و عاقبت خیلی ناگوار خواهد داشت عامل اصلی ظلم در صورت ظاهر دو دسته هستند یکی مأمورین دولتی که در رأس آنها مأمورین نظامی و شهربانی قرار دارند و دیگر صاحبان نفوذ مجلسی (یک نفر از نمایندگان - و ژاندارمری) البته ژاندارمری هم هست ولی البته اگر صاحبان نفوذ مجلسی هم ظلم میکنند به اتکاء مأمورین انتظامی است ، با نگاه دیگر مأمورین دولت است (صحیح است) اگر فلان مالک میتواند در محلی مردم ظلم بکند برای این است که سرعیش کارمندان دولت شام میخورند در منزلش یوکر میزند با او هزار جور سوسوی دارند و تازمانی که جلو گیری از این وضعیت نشود شما نمی توانید مردم این مملکت را راضی نگاهدارید الان مدتی است آقایان دست از جوانان پاک ایرانی گرفتار یک ظلم عجیب و غریبی هستند کلاً تر مرزا یا مرزبان لطف آباد در گر با فرماندار در گرفت و طوطی ای باهم کردند و با هم کمیسیون امنیت که معلوم نیست این دیگر چه صیغه است که مردم بدبخت این مملکت را آزاد بدهند ، با هم

کمیسیون امنیت هر روز چند نفر را تبعید می کنند از درگاز (خسرو قشقائی - حالا هم بوشهر هم کردند) (خسرو قشقائی - حالا هم با بودن سرهنگ کافی رئیس جدید مرزبانی بیشتر میکنند) (خوب آذیت کنند تا نتیجه اش را ببینند در حال این موضوعی که بنده میخواستم یاد آورم این است که در درگاز که یکی از نقاط مرزی ایران است یک عده جوان حزب ایرانی را هر روز آزار میدهند آنوقت عیب که روسها بودند همین اشخاص که امروز مورد تعقیب هستند و تبعیدشان کرده اند همین هارا شهربانی های آلمان دستبزدند و فرستادند مشهد ، در زمان حکومت رزم آرا ببخشید ستاد رزم آرا باز آنها را باسم چاقو کسش دستبند زدند و بشهد آوردند و امروز بعنوان دیگری آنها را تعقیب میکنند علت هم آنست که یکمده ای میخواهند آنجا بزنند و بچاپند و بدزدند و ظلم کنند و این جوانهای پرشور هستند که نمی گذارند مانع ظلمشان هستند مانع دزدی و کتافکارشان هستند نتیجه آنها هم هر روز یک وسیله ای می چینهند و آنها را تبعید میکنند (مهندس حبیبی - مأمورین ستاد هر روز گزارش میدهند که بنده توده ای هستم و بر علیه اعلیحضرت در چهارراه مخبرالدوله سخنرانی کرده ام) و نمایندگان انتظار دارند که مأمورین مرزی دیگر اینکارها را نکنند خیلی جای تأسف است که دستگاههای که سر نیزه بدست دارند اینها هم میروند دنبال تهمت زدن و پیرونده سازی که کار مردان ضعیف و ناتوان است . من نمایانم پس این سر نیزه چه احساس قدرتی میدهد جز ضعیف کشی و زجر دادن ، بنده میخواستم یک تلگرافی که از درگاز در این زمینه شده است بخوانم ولی نمیخوانم فقط کلمه ای که دکترا سنجابی به بنده فرمودند عرض می کنم در خدمت دولت در مقابل آقایان که رفیق ما قاسمی که الان در درگاز است و افراد حزب ایران که تبعید کرده اند اینها هر کدام یک سرانگشتشان مبارز و تمام آن دستگاه فاسدی که در درگاز حکومت میکنند که در رأس آنها سید جلال الدین تهرانی باشد ، اینها گناهشان این است که یکمده جوانان ایرانی اند ، مبارزند ، فداکارند و وطن پرستند ، یکمده طومار هائی است که آمده ، یکی از شیراز است که خطاب بجنابان دکتر شایگان ، خسرو قشقائی ، محمد حسین قشقائی ، اخگر که بتوسط بنده فرستاده اند شکایت از ظلم و ستم مأمورین دولتی و نوکران انگیسی هاست دوم - دفتر یادبودی است که افراد حزب ایران بیادبود شهداء تهیه کرده اند یک نامه ای از درشت است که رعایای سنگسار تهیه کرده و شکایت کرده اند ، که با این قوانین ظالمانه مالکین ما را بیچاره کرده اند وضع برنج خیلی بد است و ما بایستی برنجی که الان ما

میدهند در موقع محصول چندین برابر با آنها بدیم خواهند که این برنجی که با آنها میدهند در مقابل برنجش را بگیرند که باین ترتیب آنقدر خاتم بکشاورزان نشود پخت نامه‌های هم هست از طرف کارمندان بنگاه مستقل برق که راجع به سئوین گشتار روز ۳۰ تیر نوشته اند و تقاضای بازخواست آنها را کرده اند (دکتر بقائی - بگفته تحقیق بقایید) آقای کریمی از بنده خواهش کرده اند که راجع به موضوعی که چندروز پیش ایشان در باره بانوئی که در ادارت کار می کنند گفته بودند توضیحی از طرف ایشان بدیم بگمدهای از ایشان گله کرده اند و ایشان مخصوصاً یاد آوری کردند که خانه‌های آموزگار - دبیر - پرستار - قابله و دکتر س تمام مورد احترام همه هستند و مقصودشان آنهایی است که بیجهت وبدون اینکه کاری از دستشان برآید در ادارات هستند (حاج سید جوادی - فقط ماشین نویسی هستند) و یک نامه‌ای هم از قم رسیده است که راجع بانچون شهر و شهرداری شکایت کرده اند که تقدیم می کنم .

۳- طرح و تصویب لایحه تقاضای تمدید حکومت نظامی در هشت نقطه خوزستان

نایب رئیس - حالا وارد دستور می شویم ، سؤالی از آقای حائریزاده رسیده است که برای اطلاع دولت فرستاده میشود فعلا هم لایحه حکومت نظامی در مناطق نفت خیز مطرح است عین لایحه قرائت می شود

(شرح زیر بوسیله آقای اخگر زاده قرائت شد) ریاست مجلس شورای ملی در تاریخ ۵ فروردین ماه ۱۳۳۰ نظر به پیش آمد های غیر عادی و ازوم اعاده فوری امنیت حکومت نظامی برای مدت دو ماه در نقاط زیر :

- آبادان - گچساران - آغا جاری - لالی - بندر معشور - هفت کال - مسجد سلیمان اعلام و در جلسه ۲۵ فروردین ماه ۳۰ بتصویب مجلس شورای ملی و سنا رسیده است و بعلت غیر عادی بودن وضع متعلقه در تاریخ های ۵ خرداد - ۵ مرداد ۵ مهر - ۵ آذرماه ۵ - بهمن ماه ۱۳۳۰ درخواست تمدید گردید . همچنین بواسطه غیر عادی بودن وضعیت شهرستان خرمشهر از تاریخ ۵ بهمن ۳۰ در شهرستان مریور حکومت نظامی برقرار گردید

اینکه چون مدت مقررده حکومت نظامی در هشت شهرستان بالا در تاریخ ۵ مرداد ماه ۱۳۳۱ پایان می یابد لذا برای پیش بینی و جلوگیری از هر گونه حوادث غیر مترقبه تقاضای تمدید حکومت نظامی برای مدت سه ماه دیگر تا تاریخ ۵ آبانماه ۱۳۳۱

را مینماید ماده واحده - بدوات اجازه داده می شود که مقررات حکومت نظامی را در معین از منطقه خوزستان (آبادان - گچساران آغا جاری - بندر معشور - هفتکال - مسجد سلیمان - لالی - خرمشهر برای مدت ۳ ماه دیگر تا تاریخ صبح ۵ آبانماه ۱۳۳۱ تمدید نماید

نخست وزیر - دکتر محمد صدق وزیر دفاع ملی - دکتر محمد صدق **نایب رئیس** - آقای دکتر شایگان در زمینه حکومت نظامی فرمایشی داشتند بفرمائید

دکتر شایگان - در دو روز پیش که این قضیه حکومت نظامی مطرح بود وضع نمایندگان محترم مجلس بخوبی روشن کرد که دیگر مجلس با حکومت نظامی موافق نیست (صحیح است) ولی از طرف دیگر هم مصالحی ایجاب می کند که در بعضی نقاط حکومت نظامی باشد (حاج سید جوادی - خصوصاً مناطق نفت خیز) و البته این مصاحبت عمده راجع میشود به همین مناطق نفت خیز اینجا سرمایه عظیمی از ملت ایران در تار است و شاید آبادی مخالفین مایل باشند که یک اغتشاشاتی در آنجا باز شود و احتیاط می گویند که ما در این جا قبول کنیم که این وضع فوق العاده

که اسمش حکومت نظامی است و اصولاً با آن مخالفیم چندی ادامه پیدا کند بنده این چند کلمه را از طرف دوستان فراکسیون ادامه نهضت ملی و گمان می-کنم از طرف عموم آقایان نمایندگان عرض سکرده باشم که اصولاً مجلس با حکومت نظامی مخالف است ولی برای حفظ مصالح عظیمتری که حفظ مناطق نفت خیز باشد با این لایحه دولت موافقت می-کنند ولی گمان می کنم البته میل دارند آقایان که دیگر در باب هیچ نقطه دیگری نمی توان حکومت نظامی و لایحه ای برای حکومت نظامی تقدیم مجلس نمود (صحیح است)

نایب رئیس - خوب آقایانی که بنام مخالف اسم نوشته اند استفاده خواهند فرمود یا اینکه فرمایشی ندارند.

دکتر بقائی - راجع باهواز و شوش و ترو دزفول و زابل عرضی داشتم.

نایب رئیس - آقای اخگر **اخگر** - بنده با اینکه با حکومت نظامی مخالفم با این لایحه موافقم.

نایب رئیس - آقای خسرو - فشتانی.

خسرو فشتانی - چون در فراکسیون تصمیم گرفته شد که فقط برای مناطق نفت خیز موافقت باشد بشرط اینکه مأمورین حکومت نظامی اشخاص خوبی باشند و مزاحمت مردم را فراهم نکنند موافقم و باید گفت آقای سرتیب کمال هم خوب رفتار کرده است.

این نکات در نظر گرفته شود و باید نظر گرفتن این که متأسفانه مجلس سنا بگروه نایبندی در مقابل مجلس اتخاذ کرده است که کارها را بتعویق میاندازد (صحیح است) البته موافقت با لایحه اختیارات دولت راجع بکشاورزان بصره خواهد بود بشرط اینکه نکاتی که حضور مبارک عرض میکنم مورد توجه قرار بگیرد این دو لایحه ای که مطابق قانون اختیارات بتصویب رسیده برای اینکه با آزمایش گذاشته بشود دارای نواقص و نقاط ضعف بسیاری است بطوری که متخصصین کشاورزی حزب زحمتکش ملت ایران اظهار نظر کرده اند مثل این است که این لایحه از طرف مالکین نوشته شده باشد و آنهم مالکینی که هیچ انصاف نداشتند برای این که یک قسمت از چیزهایی که در بسیاری از نقاط مملکت عمل نمیشود و جزء قانون هم نیست آنها را آوردند و بصورت عینی قانون هم نیست آنها را آوردند و بصورت عینی سابق قرائت شد

نایب رئیس - بنده در تمام مناطقی که بحث می شود مخالفم جناب آقای مهندس رضوی **نایب رئیس** - چون اعلام رای شده است دیگر نمی شود مذاکره کرد یکبار دیگر ماده واحده قرائت میشود (عین ماده واحده بشرح سابق قرائت شد)

نایب رئیس - بنا بر این رای می گیریم راجع با لایحه دولت مبنی بر تمدید حکومت نظامی در مناطق آبادان ، گچساران ، آغا جاری - بندر معشور - هفتکال - مسجد سلیمان - لالی - خرمشهر را برای مدت ۳ ماه دیگر تا تاریخ صبح پنج آبانماه آقایانیکه موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

(۴- مذاکره در طرح پیشنهادی راجع بصدی ۱۵ کشاورزان و تعویق طرح آن طبق تقاضای آقای کاظمی نایب نخست وزیر

نایب رئیس - لایحه مربوط به یازده در صدم مطرح است. آقای نایب نخست وزیر **نایب نخست وزیر** (آقای کاظمی) - بنده می خواستم از جناب آقای دکتر بقائی و آقایان دیگر که اقدام فرمودند برای تقدیم و تصویب رساندن طرح استدعائی کنم و آن این است که بحث در اطراف این خودش تولید یک اشکالی می شود خود ما در اطراف تهران شاهد این قضیه بودیم که بعضی از مالکین هستند رعایا را کشاورزان جناب آقای نخست وزیر بر طبق اختیاراتشان تصویب کرده اند . آزمایش شود و لایحه آن بعداً تقدیم می شود خاطر آقایان مسبق است که لایحه ای ایشان امضاء فرمودند و منتشر فرمودند و دستور اجرائش را دادند بر طبق لایحه اختیارات و البته آقایان موافقت فرمایند که طرح این لایحه بماند برای موقعی که آن لایحه به مجلس تقدیم شود البته در آن موقع اگر نظر پائی آقایان داشته باشند و هر گونه اصلاحی باشد مورد توجه قرار خواهد گرفت .

نایب رئیس - آقای دکتر بقائی مطلبی داشتید بفرمائید **دکتر بقائی** - عرض کنم بنده اصولاً برای موافقت با تقاضای دولت اشکالی نمی بینم ولی بشرط این که چند نکته ای که هست عرض هیئت دولت برسانم و در صورتیکه

میخواهم تبصره - در هر محلی که گاوبند سهمی از زراعت خود را بکارگر (پنج یک کار) میدهند درصد بقیه جنس تعلق به پنج یک کار دارد و بگاو بند سهمی تعلق نخواهد گرفت . این تبصره راهر کسی که نوشته عیناً نظیر آن تبصره های قرارداد الحاقی گس و گلشانیان است و با کمال سوغیت این را نوشته اند بنده خواهش میکنم که ابتداء تحقیق بکنید ببینید که کی این تبصره را نوشته بنده این را عرض میکنم خواهش میکنم اگر بنا باشد این جور از اختیارات استفاده بشود کارها خیلی خراب خواهد بود باید دید کی این تبصره را گذاشته چون در این تبصره دو چیز را گنجانیدند جناب آقای کاظمی که هر دو بسیار خطرناک خواهد بود یکی اینکه گاو بند را برسمیت شناخته اند در صورتی که کسی که گاو بند است در حقیقت طفیلی رفقان است این نه مالک است و نه زارع این یک طفیلی است برای اینکه هراس گاو دارد و بکار می اندازد استثمار میکند و در هیچ قانونی شناخته نشده فقط در بعضی جاها اعمال شده اما در این تبصره با اینکه صورت ظاهری تبصره این است که گاوبند هاسهمی نخواهند داشت یعنی نفی کردند ولی این نفی است که اثبات وجود گاوبند را بوسیله قانون کرده اند این یکی و دیگری هم موضوع پنج یک حق کشاورز است یعنی حق کارو آن چیزی که باید راجع به آن تحقیق شود همین موضوع است که در همین جا بصورته یک ثبت شده و آنوقت کار را با وسایل مادی مثل گاو و گوساله مساوی دانسته در صورتی که در قرن بیستم نباید هیچ وجدانی اجازه نمی دهد و ما چه بغوا همی و چه بغوا همی این اصول بوسیله تغییر خواهد کرد اگر شور داشته باشیم و پیش بینی داشته باشیم خودمان این کار را بکنیم و بنبغ مملکت خواهد بود و اگر هم نکریم این کار خواهد شد اینرا از پشت این تریبون بهمه آقایان قول میدهم اینکار خواهد شد ولی ممکن است علی رغم ما بشود آنوقت راجع باین بیست درصد وصولی چه جور باید صندوق تعاون و شورای بخش تشکیل شود اینها چیزهایی است که به حصول امسال که وصلت نمیدهند سهل است برای سال دیگر هم بنده مشکوک هستم با اینکه سپرده میشود بدست مالک بنده خیلی تعجب میکنم ، مثلا اگر در جیرفت کرمان یا خیلی جاهای دیگر مثل فارس یا خراسان یک چنین چیزهایی عملی باشد این سپرده شدن را کی حساب میکند و این بیست درصد البته صورت ظاهرش خیلی فریبنده است و من نمیتوانم وقت آقایان را بگیرم خیلی معذرت میخواهم ولی بقدری که مطالب شکافته شود عرض میکنم این بیست درصد اگر عملاً چیزی بکشاورز برسد پنج و نیم در صدش خواهد بود چون صورت ظاهر این است که بیست درصد سهم زارع است در درصد آن

میروند بصندوق تعاون و این چیزها اینها را خودمان میدانیم که چیست چون بهترین نمونه اش دز تهران است و دیگر لازم نیست که بجاهای دیگر برسد در تهران یک عریضه ای در این موضوع بود خدمت آقای وزیر دارائی فرستادم چند ماه است در اینجا قند و شکر را نمیدهند یک تبعیضاتی میکنند و این تبعیضات داستانهایی دارد که بعداً حضور جناب آقای وزیر دارائی عرض میکنم پنج کارخانه دادند و چهار کارخانه را ندارند هر چه هم که گفتیم و نوشتیم تا حالا نتیجه نداده است حالا کاری نداریم که در اهواز هم ندادند و در سایر جاها هم همینطور است ولی در تهران ما هر چه گفتیم و نوشتیم نشد در تهران که ما زورمان نرسید که سهم قند و شکر یک مشت کارگران بیچاره را برایشان بگیریم آنوقت شورای محلی ایراد فرمودند بیست درصد چکار خواهد کرد فعلاً تنها کاری که میتوانستند در این مورد بود اینست که سهمش را بدهند این هیأت است باینجهت یکی از پیشنهاداتی که بنده میکنم برای آنوقت شورای محلی است که این طرح مسکوت بماند این است که از جناب آقای نخست وزیر خواهش میشود که برای امسال این یازده درصد را برای شهر یوریک عده هستند که یکسال تاریخ آنها تمام میشود ایشان خودشان وزیر دفاع ملی هم هستند از حالا میتوانند تهیه اش را ببینند که در شهر یوریک برای جوانان را ششما زائد بر قانون نگاه ندارند و باعث تضییع وقتشان نشوند مخصوصاً با اطلاعی که من دارم در اینددت از آنها استفاده ای نمی کنند یعنی وجودشان مشر مشر نمی نیست ولی همینطور شش ماه زیادی می مانند الان فرصت کافی هست برای اینکه این موضوع هم عملی شود و راجع باین جداً تقاضا می کنم که تصمیم فوری گرفته شود یکی هم کارگران کارخانه ونک چند تقاضا دارند که تقاضاهایشان را بر عرض میرسانم یکی اینکه زمین برای خانه کارگران با آنکه تمام احکام آن از طرف وزارت دارائی و وزارت کار صادر شده و این عمل کردند و حالا ما اینجا بگوئیم صندوق درست بشود این بجائی نمیرسد باینجهت در صورتیکه دولت موافقت بکند باینکه فعلاً این یازده درصد مطابق این طرح بزراع داده شود بقیه فکرها را با آن پنج درصد بکنند ما موافقت داریم که بحث در اطراف طرح برای بعد بماند و یک مطلب دیگری را هم که باید تذکر بدهم اینست حظه در تقاطعی که گرمسیری بوده و محصول را برداشته اند باید این سهم کشاورزان پس گرفته شود اصولاً انتظار داریم که دولت بجای این دو طرح که با فکر مالکین نوشته شده و بدرد کشاورزان و دهاقین نمی خورد بجای اینها اصولاً برای تعدیل روابط بین کشاورزان و مالکین و مستأجرین و روز کاران یک فکر عاجلی برای این کار بکنند بنده از

فرصت استفاده میکنم چند نکته کوچک هست بر عرض دولت میرسانم اگر آقایان محترم بخاطر داشته باشند در ابتدائی که جناب آقای دکتر مصدق زمامدار شدند یعنی در همان روزیکه رأی اعتماد برای اولین مرتبه گرفتند در همان روز در خدمت ایشان ما رفتیم در زندان موقت شهر بانی در نتیجه ملاقاتیکه کردند و تأثیری که پیدا شد یک طرحی برای رسیدگی عاجل بوضع زندانیان داده شد و بعداً این طرح هم مثل بسیاری از طرحهای دیگر مدفون شد بنده استدعا میکنم که جناب آقای نخست وزیر همان طرحی عیناً مورد اجرا بگذارند (صحیح است) که وضع این زندانیان روشن شود . موضوع دیگر راجع با فسران احتیاط است که از چند سال پیش برخلاف قانون آنها را شش ماه زیاد تر نگه میدارند . این یک موضوعی است که کار را با خود جناب آقای نخست وزیر هم صحبت کرده بودیم و اینکار در زمان حکومت رزم آرا بود و البته آن وقت نمیشد انتظار داشت که ترتیب اثری باین کار داده شود ولی الان که دولت در دست جناب آقای دکتر مصدق است و اختیارات دارند و تصویب شده است . برای اینکه در شهریور یک عده هستند که یکسال تاریخ آنها تمام میشود ایشان خودشان وزیر دفاع ملی هم هستند از حالا میتوانند تهیه اش را ببینند در شهر یوریک برای جوانان را ششما زائد بر قانون نگاه ندارند و باعث تضییع وقتشان نشوند مخصوصاً با اطلاعی که من دارم در اینددت از آنها استفاده ای نمی کنند یعنی وجودشان مشر مشر نمی نیست ولی همینطور شش ماه زیادی می مانند الان فرصت کافی هست برای اینکه این موضوع هم عملی شود و راجع باین جداً تقاضا می کنم که تصمیم فوری گرفته شود یکی هم کارگران کارخانه ونک چند تقاضا دارند که تقاضاهایشان را بر عرض میرسانم یکی اینکه زمین برای خانه کارگران با آنکه تمام احکام آن از طرف وزارت دارائی و وزارت کار صادر شده و این عمل کردند و حالا ما اینجا بگوئیم صندوق درست بشود این بجائی نمیرسد باینجهت در صورتیکه دولت موافقت بکند باینکه فعلاً این یازده درصد مطابق این طرح بزراع داده شود بقیه فکرها را با آن پنج درصد بکنند ما موافقت داریم که بحث در اطراف طرح برای بعد بماند و یک مطلب دیگری را هم که باید تذکر بدهم اینست حظه در تقاطعی که گرمسیری بوده و محصول را برداشته اند باید این سهم کشاورزان پس گرفته شود اصولاً انتظار داریم که دولت بجای این دو طرح که با فکر مالکین نوشته شده و بدرد کشاورزان و دهاقین نمی خورد بجای اینها اصولاً برای تعدیل روابط بین کشاورزان و مالکین و مستأجرین و روز کاران یک فکر عاجلی برای این کار بکنند بنده از

خودشان هر چه زودتر بر عرض جناب آقای نخست وزیر برسانند برای اینکه بنده سربسته عرض می کنم که پرداخت این یازده درصد جز عا هم ضرورتاً واجب است که این عمل بشود و اگر این یازده درصد بزراعت پرداخت نشود بنده بهم خودم هیچ نمی توانم عواقب سوئی که بر آن مترتب است بر عرض آقایان برسانم ولی عرض می کنم که عواقب بسیار سوئی خواهد داشت و تولید عواقب بسیار بد خواهد کرد چون در بسیاری از نقاط مالکین خودشان متوجه جریان بوده اند این یازده درصد را داده اند به زارعین و در بسیاری جای دیگر که بین زارع و مالک توافق قطعی نشده این ۱۵ درصد را از جمع محصول کسر کرده اند و در یک جائی گذاشته اند که این طرح که تصویب شد بردارند و در بعضی جاها هم زارعین منتظر هستند که ۱۵ درصد را دریافت کنند و اگر بنا باشد بجای دریافت یازده درصد بهشان وعده اجرای این قانون ۳۸ ماده داده شود که بنده نوشته بهتان میدهم که از این ۳۸ ماده در هیچ دهی نه زارعش و نه مالکش می خواهم بگیرم هیچکس سر در نمی آورد و حسابشان را نخواهند توانست انجام بدهند و نتیجه اش را عرض می کنم که این درد زارع را دوام نیکند

نایب رئیس - آقای کریمی اگر تذکره می دارید همانجا بفرمائید

کریمی - صدایم نمیرسد اجازه بفرمائید از پشت تریبون عرض کنم

نایب رئیس - بفرمائید

کریمی - بنده خواستم از این عمل دولت یعنی تصویب نامه ای که در روز منتشر شده راجع بصدی بیست تشکر کنم آقایانی که در این باره صحبت میکنند متأسفانه بعضی نه مالک هستند و نه زارع و بنده هم مالک هستم و هم زارع از این جهت اگر صحبتی میکنم روی اطلاع است آقایان اطلاع ندارند که همین لغو عوارض که موضوع تقاضای بنده بود از بی زرفتن روغن و هیزم و موجه و مرغ و گوسفند و سایر عوارضی که از زارع گرفته میشد این ارز شش خیلی بیش از آن ده در صد است این برفع زارع است این عمل شده است و یکی دیگر این لایحه بیست درصدی که جناب آقای دکتر مصدق تهیه کرده اند ده درصد بزراع داده میشود در صد دیگر هم که ببقع عمومی آنهاست برای آبادی دهستان باقی می ماند و این جهت جای نگرانی برای جناب آقای دکتر بقائی نیست این ده در صد که بمصرف کشاورزهای عمومی میرسد برای زندگی زارعین بی سرمایه مفید است چون نسبت سطح عمومی زندگی آنها یکسان نیست و بزراعتی هست که سرمایه دار است زارعی است که صاحبخانه است و صاحب

آگهی دادن هر چه هم از انجمن مرکزی بهشان تذکر داده شده هیچ ترتیب اثری نداده اند و خوشتر از آنست که فراماندار فریدن چندین گزارش بر علیه عملیات انجمن فرعی فریدن داده که توی این پرونده هاست من خواهش میکنم با کمال ادب و احترام از آقایانی که میخواهند صحبت بکنند افلا آن بهویشان را بگذارند که گوش بدهند این حرفها را بشنوند شاید که رای ندهند باین پرونده این نکته را به نکته های دیگر هم اضافه میکنم البته آنها بیکه تصمیشان را جلو گرفته اند هر چه بخواهند صحبت بکنند ما نمی نماند ولی آنها بیکه هنوز تصمیشان را نگرفته اند خواهش میکنم گوش بدهند . انجمن فرعی فریدن آنچنان انجمنی است که انجمن نظارت مرکزی نجف آباد بتمام اعمالش معترض بود . فرماندار فریدن هم بتمام اعمالش معترض بوده و اساس خرابی هم از خود فریدن بود . انجمن نظارت مرکزی نجف آباد روز ۱۴ اردیبهشت را برای شروع اخذ رای معین کرده (دادور- ۱۴ فروردین) نه خیر ۱۴ اردیبهشت . روز ۱۲ جلسه گسردند ، عصر دوازدهم یک گزارش هائی در بین افراد منتشر شد . (نبوی - جی ۴) گزارش کلبشه . کلبشه های خیلی خوبی بود . البته زحمت کشیده شده بود برای اینکلبشه ها خرج هم شده بود . یکی از اینها را برای آقایان میخواهم . این یکی از آن کلبشه هاست که گزارش شده بود (ورقه ای را نشان دادند) روی کاغذ بسیار اعلا و بین مردم منتشر شده بود «بسم الله الرحمن الرحیم . برادران عزیزم اهالی غیور و دیندار نجف آباد و فریدن حفظهم الله اکنون که بفضل خدا از برکت انتخابات آزاد برخوردار می شوید در نظر داشته باشید که آقای حسن شهیدی (شهیدی - جعل است در تهران جعل کرده اند . ربیای بنده جعل کرده اند) میدانم جعل است . میرسیم بجعل . بنده هم خواهم گفت «در نظر داشته باشید که آقای حسن شهیدی قاضی شجاع و با کدمان داد گستری مرد شرفی است» (خودشان هم فرمودند که جعل است) (کنده نمایندگان) و در قضیه ملی شدن صنعت نفت و مبارزه با جاسوسان اجنبی خدمات گرانمایه ای کرده است خداوند همه را توفیق خدمت ادا فرماید والسلام علیکم ورحمت الله وبرکاته سید ابوالقاسم کاشانی» این منتشر شده (قات آبادی - و البته بفرمائید که امضاء را دزدیده اند) همه را خواهم گفت (شهیدی - جعل است) مطالبش جعل است . (شهیدی - دزدی است ، جنایت است) بگذارید شما بعد جواب بدهید من تأیید میکنم آنچه را که شما می گویند تکذیب نمیکم یکی دیگر هم به همین مضمون بگذرد هم چیرتر از آقای دکتر مصدق و یکی دیگر هم به همین مضمون با امضای بنده و

دکتر شایگان وزیر کزاده و شمس قنات - آبادی و مشار و همه (مهندس حسینی - امضای بنده نیست) (شهیدی - همان موقع بنده تلگراف کردم با آقای زیر کزاده) آقای زیر کزاده چنین تلگرافی بشما رسیده ؟ (زیر کزاده - بنده در ذهنم نیست) (خطاب بنده نویسان) بنویسید که آقای زیر کزاده فرمودند بخاطر من نیست . کافست برای من ، چون ایشان آدم مؤدب هستند و نخواهند صریحاً تکذیب کنند . با خط بسیار خوب روی کاغذ بسیار خوب امضاء هم گزارش شده است و منتشر شده است . یکمده آنجا بفکر افتادند چطور شد آقای کاشانی که از ابتدای انتخابات کوچکترین سندی بدست کسی ندادند و فقط نفی کردند یکمده افراد را چطور شده یکمده بکنند که شان زده برداشته اند یکمده چنین دستخطی برای آقای شهیدی صادر کردند آقای دکتر مصدق که آنطور با عصیت هر نوع اظهاری را در مورد انتخابات رد کردند چطور شد که یکمده بر داشتند نوشتند به شهیدی رای بدهید و قس علیها مردم متعجب شدند و تلگرافاتی کردند آقا قضیه چیست ؟ همین مطلب را که خواندم از زوری یکی از تلگرافاتی است که مینویسد (حضور حضرت آیت الله کاشانی. آقای شهیدی در حوزه نجف آباد اعلامیه ای بمضمون زیر همانیکه خواندم منتشر کرده مردم با احترام شما باورای داده اند ، استدعا داریم جواباً اعلام فرمائید آیا واقعا آقای حسن شهیدی مورد تأیید و احترام آنجناب هست ؟ در تلگرافخانه نجف آباد بانظار جواب هستیم تاریخ ۱۶ اردیبهشت) این وقتی بود که مردم فهمیده بودند جواب هم باین مضمون داده شده است (آقایان متحصنین محترم اعلامیه مذکور در تلگراف مربوط بانجناب نیست و از طرف اینجناب در مورد انتخابات اعلامیه نقیاباً اثباتاً در مورد آقای حسن شهیدی صادر نشده است) ما هم البته در روزنامه این مراتب را تکذیب کردیم (شستری - تاریخ تلگرافات قبل از اخذ رای است یا بعد از اخذ رای ؟) این تلگرافات بعد از اخذ رای است ولی قبل از اخذ رای هم بارسیده این را آقایان در نظر داشته باشید در یکی از شهرهای ایران هر شهری را می خواهید در نظر بگیرید فردا باید اخذ رای بشود ، امروز یک همچو اعلامیه ای منتشر شود برای یک شخصی کسانی که حضرت آیت الله کاشانی و جناب آقای دکتر مصدق را پیشوای خودشان می دانند و کسانی که بنده ناچیز ، یا یکی از آقایان همکاران محترم ما حسن ظن دارند وقتی ببینند یکمده امضای امضای ما منتشر شد . اینها چکار میکنند ، اینها میروند رای می دهند طبیعی است که در کرمان هم اگر حضرت آیت الله کاشانی اعلامیه صادر میکردند

که دارد تصمیم انجمن را ابلاغ بسبب فرعی کند از اینکار استنکاف میکند و فوری با جناب آقای استاندار تماس بگیرد البته تراجم بجناب آقای استاندار دوسه کلمه ای عرض میکنم و قیلام با آقای شهیدی عرض میکنم و زده می دهم که این مطالبی که راجع به آقای امیر نصرت اسکندری میگویم مستقیماً بفتح شماس برای اینکه روی عصیت آذربایجانی گری یکمده از نمایندگان محترم آذربایجان متأسفانه چون آقای امیر نصرت اسکندری آذربایجانی است برای اینکه لکهای تنگی را که ایشان بدامن خودشان دارند در اصفهان از بین ببرند به نفع شما رای خواهند داد اصلا من نمی دانم بچه مناسب آقای امیر نصرت اسکندری می دانند که حضرت آیت الله کاشانی و جناب آقای دکتر مصدق اعلامیه نمی دهند که بفلان کس رای بدهید بفرس اینک بفرس مجال اگر در نظر داشته باشند که یک کاندیدی کم کم کنند اعلامیه نمی دهند که خطشان گراور شود بیآورند توی مردم اینها برای اینکه یک فکری درباره این موضوع بکنند تشکیل جلسه می دهند در روز سیزدهم قبل از چهاردهم تشکیل جلسه میدهند و برای اینکه یک فکری بکنند و اثر این اقدامات حقه بازی را خنثی کنند رای میکنند باینکه انتخابات بتعویق بیفتد البته آقای بخشدار نجف آباد که اسمش را که حضور آقایان عرض کنم احتیاج بفرمی دیگری نخواهد داشت آقای گزرسس (دکتر کیان - اسم بدی نیست) اسم ابلهانه ای است یک ایرانی نباید اسمی انتخاب کند که تلفظ یونانی باشد اگر ایرانی است و بایران علاقه دارد چرا نگذاشته است خاشایار شاه (دکتر مظنی - خودش انتخاب نکرده است) نه این را خودش انتخاب کرده چون همه عملیاتش در صورتی که این گزرسس است آقای گزرسس میدهد که این گزرسس است آقای گزرسس وقتی دید که نقشه ها خراب شده خرجی شده بالاخره زحمتی کشیده است گزارش تهیه شده کاغذی مصرف شده کلبشه شده خوب این باید یک نتیجه ای داشته باشد یک خرجی شده و اگر تأخیر بشود و سؤال هم بشود قضیه فاش میشود و آبروها میریزد و دانست که این آقایان برای چه جلسه کرده اند و نظرشان چیست از حضور در آن جلسه سیزدهم خودداری کرد آقایان نظار ایشان را احضار کردند و چون حاضر نمی شد که بیاید بوسیله دادگاه محل تأمین دلیل خواستند و این سبب شد که آقای گزرسس مجبور شدند برای حفظ ظاهر در جلسه حضور پیدا کنند ولی بجای اینکه مثل جلسات سابق صورت جلسه را امضاء کنند جلوی امضای خودشان نوشته اند که طبق دستورا ستاندار انتخابات را باید بتأخیر بیندازید والا بضرر شما تمام خواهد شد از قول جناب آقای اسکندری استاندار اصفهان آقای بخشدار بجای اینکه مطابق وظیفه ای

توجه کنند با آقایانی که تصمیشان را گرفته اند عرض نمی کنم با آقایانی که تصمیم نگرفته اند عرض می کنم روز چهاردهم انجمن طبق مقررات همیشه باید ساعت ۸ تشکیل شود آن آقایانی که رفته بودند طبق تصمیمی که اکثریت انجمن گرفته بود که آنروز انجمن نداشته باشند و اخذ رای نباشد نبودند آن چهار نفر دیگر می آیند با آقای بخشدار می نشینند یک دعوت نامه دیگر می فرستند برای آن پنج نفر که بیاید برای انجمن در صورتیکه گمان می کنم که غالب آقایان محترم یا خودشان عضو انجمن بوده اند یا رئیس انجمن بوده اند و اگر هم بعضی ها نبودند سرکار داشته اند با انجمن چون آنها هم که سرکار نداشته خوشبختانه امروز نیستند در مجلس آقایان می دانند که انجمن کی تشکیل می شود می گویند ساعت ۸ انجمن تشکیل می شود یکی هشت و نیم می آید یکی هشت و نیم (گنجی - مثل مجلس) این دیر آمدن های نیم ساعت و یکساعت و دوساعت دلیل استنکاف نمی تواند باشد یک دعوت نامه می فرستند برای این آقایان بهمان ترتیب سابق بعد از ظهر شنبه سیزدهم باغ نفر از اعضای انجمن نظارت که آنها در اقلیت بودند و آن ها حاضر شده بودند که وجدانشان را زیر پا بگذارند باین ۴ نفر شور می کنند که چکار بکنیم می آید انجمن نظارت را دعوت می کند در صورتی که صبح آنروز انجمن نظارت یک جلسه شش ساعته داشته که منتهی باخذ این تصمیم می شود که انتخابات را بتعویق بیندازد اینها می گویند که باید یک کاری کرد که این تصمیم انجمن را باطل کنیم چون آن پنج نفر اعضای که رای به تعویق انتخابات داده بودند رفته بودند اصفهان و بودند آنها هم بعد از ظهر همان روز یک دعوت نامه میفرستند که آقای بخشدار انجمن را تشکیل بدهند در صورتی که معقول نبود انجمن که صبح تشکیل شده بود بعد از ظهر هم دعوت بکنند بعد در صورت جلسه ای که تنظیم کرده اند می نویسند که اینها در خانه شان بوده اند ولی دعوت نامه را نگرفته اند یک دعوت نامه هم ساعت ۹ بعد از ظهر می فرستند البته کسی که توی خانه اش نیست نمی تواند دعوت نامه را بگیرد و یک گواهی هم می کنند پاسبان مربوطه که آقای گزرسس دعوت نامه را الان اگر در قزوین ۱۵ تا اخطار به منزل جناب آقای حاج سید جوادی بفرستند ایشان که نیستند در قزوین بگیرند می نویسند که ایشان از گرفتن اخطار به خودداری کردند پاسبان دستورا ستاندار انتخابات را باید بتأخیر بیندازید والا بضرر شما تمام خواهد شد از قول جناب آقای اسکندری استاندار اصفهان آقای بخشدار بجای اینکه مطابق وظیفه ای

ما خودمان هم مشمول این تصفیه خواهیم شد (امامی اهلی - با اختیاراتی که مجلس به آقای نخست وزیر داده است انتظار دارد که این تصفیه عملی شود) بآوردن جناب آقای سرلشکر و توق در راس وزارت جنگ؟ اینجا از مقام ریاست می خواهم تقاضا کنم که در دستور بفرمایند شنبه موعود جواب سؤالی است که از معاون وزارت دفاع ملی کرده ام چون شب تعطیل است روز بعدش بفرمائید برای جواب حاضر شوند (خسرو قشقای - البته یکشنبه باید جلسه باشد) بلی باید جلسه تشکیل شود مگر این که بخواهیم سنبل کنیم . خلاصه جناب استاندار آقای رحیمی بازرس مخصوص انتخابات را فرستاده اند ببینند وضعیت چیست رسیدگی و تحقیق کند و بوجه احسن مقررات قانونی را عمل کند چهار نفر آقایان این جریان غیر قانونی را با اطلاع آقای بازرس رسانیدند و دودنه در عصر روز ۱۳ اردیبهشت یعنی عصر آن روزیکه از صبح تا سه بعد از ظهر انجمن نظار جلسه داشتند آن پنج نفر آقایان بوسله بخشدار و بازرس اعزامی دعوت میشوند که در جلسه حاضر شوند از حضور در جلسه و دریافت دعوت نامه خودداری میکنند این آقایان بهمان ترتیب سابق و بعد هم یک گزارش کتبی می نویسند مأمور مربوطه که آقا استنکاف کردند توی گزارش اینطور می نویسند عین گزارش را می خوانم که آقایان توجه داشته باشند گفتیم آقای بخشدار بجای اینکه گزارش بدهد انجمن اخذ رای را بتعویق انداخت با آقای استاندار گزارش می دهد که آقایان استنکاف کردند پس از گزارش آقای بخشدار جناب آقای استاندار و اعزام آقای رحیمی بازرس انتخابات استان دهم ضمناً این نکته را خواهش می کنم آقایان توجه بفرمایند که این آقای رحیمی بازرس انتخابات استان دهم کسی است که قبل از اینکه بازرس انتخابات استان دهم بشود بجرم سوء استفاده از مقام و دخالت در انتخابات دستور جناب آقای نخست وزیر از کار برکنار شده چطور شد چه معجزی بوقوع پیوست که این آقا از آن خرابکارها تیره شد بازرس انتخابات استان دهم شد این بر بنده مجهول است این را برای آن عرض کردم که آقایان فراموش نفرمایند که این دستگاه حکومت همان در همان دستگاه است شما در راس این دستگاه میلیونها تن حسن نیت بگذارید تا وقتی که تصفیه نشود کوچکترین تأخیری نخواهد داشت (صاحب است - احسن است) چون گفتی در اینجا آقا قدر زیاد است که فایده ای هم ندارد گفتنش (اقبال - مایوس نباشید) نه مایوس نیستم اگر ما بخواهیم تصفیه کنیم تصفیه خواهد شد ولی اگر نخواهیم و باتفاق آراء آقای حاج عبدالمجود و

سایرین انتخاب شدند کار با سامان نداریم و چون صندوق محتوی پیرونده و مدارک انتخاباتی انجمن مرکزی بهر مهور بود و آقایان جزء مستنکفین از حضور در جلسه بودند دعوت گردید که چه بشود و صندوق انجمن مفتوح و با حضور آقایان نامبرده محتویات صندوق صورت مجلس و تحویل انجمن جدید گردید و چون طبق آگهی منتشره مدت اخذ رای قبلی خاتمه یافته بود انجمن مرکزی از دوبعد از ظهر شروع به اخذ رای کرد لابد آقایان توجه فرمودید که یک عده ای از آقایان که صبح ساعت ۸ چهار نفر بقیه السیف انجمن نظارت انتخابات نجف آباد با آقای بخشدار رفتند نشستند فوری یک دعوت نامه فرستادند برای این پنج نفر و چون استنکاف آنها محرز گردید پنج نفر فرستادند و اینها بیامند و فهمیدند که مستنکف فوراً نامه نوشتند باصفهان آقای امیر نصرت اسکندری با آن سرعت عملی که دارند فوراً یک بازرس گذاشتند توی موشک فرستادند بازرس آمده است دعوت کرده اند که اعضای علی البدل انتخاب بشوند قرعه کشی کردند اعضای علی البدل انتخاب شدند آنوقت اعضای علی البدل آمدند نشستند هیئت رئیسه انتخاب کردند هیئت رئیسه جدید شروع بکار کرده شروع به خدمتتاری کردند تمام این جریان که خدمتتاری عرض میکنم یکساعت و نیم طول کشیده ساعت هفت آمده اند آنجا ساعت هشت و نیم شروع کرده اند باخذ آراء اینها از اتم و نقشه و معجزه طی الارض و ششاق پرنده و تمام اینها سر برشته بوده است البته این از آن چیزهایی است که توی قوطی لوطی غلامحسین پیدا میشود این یکی از آنهاست والا با هر حسابی که شما بخواهید حساب کنید این یک روز طول میکشد یک ساعت کمتر ممکن نیست ولی این جریان یکساعت و نیم طول کشیده (دکتر کیان - آقای شهیدی در نجف آباد چندتا رای داشتند) حوزه نجف آباد آقای دکتر نیرومند ۳۸۰۰ رای آقای شهیدی ۲۷۰۰ رای بیخشد نه این خوره است گمان میکنم سبب درای داشتند علل و موجبات استنکاف آنان را تحقیق نموده اگر محظور قابل زعمی دارند مرتفع میسازد هر گاه با اینحال در استنکاف خود بمانی باشند حکومت مراتب را فوراً بوزارت داخله اطلاع داده با حضور باقی اعضای کسری عده ای را از امضاء علی البدل دعوت مینماید که انجمن را تشکیل و انتخابات را ختم نمایند پس باید استنکاف محرز بشود وقتی که محرز شد حکومت بانجناب بخشدار باید علت استنکاف را تحقیق بکنند درصدد رفع آن شکایت برآید اگر با اینحال در استنکاف خودشان باقی بودند بوزارت کشور اطلاع بدهد و آنوقت امضاء را تعیین بکنند جریان این ماده در نظر آقایان با سرعت

و بگفته میگردد این برخلاف قانون است
نایب رئیس - میگذاریم برای بعد
دکتر بقائی - اینهم یک موضوعی است من از آقایان محترم تقاضا میکنم که موافقت فرمایند این سؤال مطرح شود آقایان میخواهند یکماه مجلس را تعطیل کنند یکماه دیگر وزارت دفاع ملی تحت سرپرستی سرلشکر وثوق باشد این یعنی انتحار اخلالی - بنده هم راجع بسرلشکر مقبلی و سر تپ نخعی مطالبی دارم این را من اینجا حضور آقایان عرض میکنم و خواهش میکنم که اجازه بدهید این موضوع یکشنبه اینجا مطرح شود. برای اینکه آقایان می خواهند مجلس را تعطیل کنند و یکماه دیگر سرلشکر وثوق معاون وزارت دفاع ملی باقی باشد.

نایب رئیس - پرونده انتخابات نجف آباد مطرح است و جناب عالی در حدود یک ساعت صحبت فرمودید چهار دقیقه دیگر از وقت شما باقی است و اگر وقت بیشتری خواهید از مجلس اجازه بخواهید این یکمطلب دیگری است و بایستی نظر مجلس معین بشود
دکتر بقائی - چون بنده و آقای زهری معترض باین پرونده بودیم و آقای زهری هم بطوریکه آقایان اطلاع دارند بملت کسالت که دارند نمیتوانند در مجلس حاضر شوند و تحت ملاحظه هستند ایشان وقتشان را ببندد و اگذار کردند بسته است بنظر آقایان یا خود آقایان ببندد وقت بدهند.

نایب رئیس - اجازه فرمائید چقدر وقت میخواهید؟

دکتر بقائی - یکساعت
نایب رئیس - چون آقای زهری غایب هستند حقشان در اینمورد ساقط است و نمیتوانند بکسی دیگر واگذار کنند آقایان تشریف بیاورند رای میگیریم. موضوع پرونده انتخابات نجف آباد است فعلا رای میگیریم آقایانی که موافقت دارند در جلسه آینده آقای دکترم بقائی یکساعت دیگر در اینخصوص صحبت بفرمایند قیام بفرمایند درست توجه کنید این رای که میگیریم راجع باین جلسه نیست مربوط بجلسه آینده است چون آقای دکترم بقائی فرمودند در جلسه آینده یکساعت دیگر میخواهند صحبت کنند رای میگیریم آقایانی که موافقت قیام فرمایند (بیشتر نمایندگان قیام نمودند) تصویب شد. پس این موضوع میماند برای جلسه بعد

۷- مذاکره و تصویب تعطیل جلسات تا پانزده مهر - ختم جلسه

نایب رئیس - اکنون لازم میدانم نظر آقایان نمایندگان محترم را باین نکته جلب کنم که از طرفی مطلب مهمی فعلا در دستور مجلس نیست، از طرف دیگر با اعطاء اختیارات بشخص آقای نخست وزیر

مجلس شورای ملی راه اصلاحات اساسی مملکت را باز نموده و حالا بر عهدۀ ایشان ودوات حاضر است که هر چه زودتر قدمهای قانونی سریع و مؤثری برای ایجاد عدالت اجتماعی و امنیت قضائی و تقویت سازمان های انتظامی ملی بردارد و البته مجلس شورای ملی هم کمال مراقبت را در حسن انجام این منظور خواهد داشت و برای اینکه آقایان نمایندگان محترم پس از دوران تاریخی اخیر با تجدید قوا و تهیه نیروی خدمتگداری بتوانند در انجام وظایف مقدس ملی خود اقدام فرمایند هر گاه موافقت داشته باشند با استفاده از ماده ۱۹۲ آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی از تاریخ شنبه ۲۵ مرداد تا تاریخ چهارشنبه ۲۶ شهریور از یکماه تعطیل قانونی استفاده شود و سپس از تاریخ ۲۶ شهریور ماه شعب و کمیسیون های قانونی مجلس مشغول کار شده و مقدمات کار جلسات علنی را فراهم نمایند

بدیهی است چنانچه در این فاصله موضوع و مطلب مهمی پیش آمد که احتیاج بتشکیل جلسه علنی مجلس شورای ملی احساس شود علاوه بر آنکه دولت همواره قانوناً نمیتواند به تشکیل جلسه فوق العاده نمایندگان محترم را دعوت نماید اجازه فرموده اید که عین اختیار کتبا بمقام ریاست مجلس واگذار شود.

پس از آنکه شعب و کمیسیونها مشغول کار شدند باتوجه باینکه پس از ۲۶ شهریور مصادف با فرا رسیدن ایام عاشورا خواهیم بود جلسه علنی آینده مجلس را برای سه ساعت قبل از ظهر روز سه شنبه ۱۵ مهر قرار میدهم و چنانچه آقایان محترم نظر دیگری نداشته باشند تقاضا میکنم بهمین طریق قیام فرموده و موضوع را تصویب فرمایند و اگر نظری داشته باشند یککفر مخالف و یککفر موافق صحبت کرده بعد رای میگیریم ضمناً بدیهی است چون در تعطیل موقت یکماه مجلس شورای ملی ممکن است تشکیل جلسه لازم شود آقایان محترم از مسافرت به خارج مملکت خودداری خواهند فرمود و در داخله کشور هم هر جا مسافرت بفرمایند آدرس خود را بدقت مجلس اطلاع میدهند. حالاً یککفر از آقایان که مخالف هستند بفرمایند آقای خسرو قشقائی

خسرو قشقائی - بنده با اینکه میدانم آقایان تصمیم گرفته اند که مجلس تعطیل شود و دلایلی هم دارند بنظر خودشان که تعطیل مجلس را لازم میدانند ولی بنده مخالف هستم و عرایضی داشتم که لازم بود بعضی آقایان برسانم که تعطیل شدن مجلس در اینموقع حساس بهیچوجه بمصلحت مملکت نیست (صحیح است) (حاج سید جوادی - صحیح نیست) (حالا بنظر جناب آقای حاج سید جوادی صحیح نیست من خیلی خوشوقتم که ایشان مخالف هستند درست است که ما اختیاراتی بدولت داده ایم ولی دولت باید

کار خودش را انجام بدهد و ما ناظر باشیم (همه نمایندگان) (افشار - ما از خودمان که سلب اختیار نکردیم) آقایان اجازه بدهند من عرایضم را بکنم آنوقت آقایان ممکن است اجازه بگیرند و بعنوان مخالف صحبت بفرمایند عده زیادی از آقایان در روز سیام تیر اینجا تشریف نداشتند بنده خودم شخصاً و جناب آقای دکترم معظمی که یک قدری دیر تر تشریف آوردند نتوانستیم اول وقت خودمان را بمجلس برسانیم و بنده میدانم که آن اشخاصی که شکست خورده اند آرام نیستند ما که برویم کمیوهای میکنند مشغول زد و بند هائی هم همین حالا هستند حالا بچه صورت هائی بزرگ یا کوچک قطعاً در آینده بیک صورتی بروز خواهد کرد من از آقایان استدعا میکنم که یک توجهی بفرمایند که این تعطیل مجلس یک صورتی بشود یک قدری دیر تر بشود حالا که ما تمام نایبستان را اینجا گذرانده ایم یک ماه یا چهار روز دیگر اینجا ما بنامی نخواهد داشت و بنده خواستم از موقع استفاده کنم و صبح امروز میخواستم نطق قبل از دستور بکنم متأسفانه دستم درد میکرد و نتوانستم بیایم خواستم بدولت تذکر بدهم که اوضاع کردستان خیلی خوب نیست و مردم آنجا ناراضی هستند این دولت جدید باید یک مأمورین صالحی بفرستد در کردستان...
نایب رئیس - در موضوعی که مطرح است صحبت کنید
خسرو قشقائی - دولت باید بمردم آنجا بگوید که آن دستگاه سابق دولت کتابش بسته شده و یک کتاب جدیدی برای دستگاه دولت باز شده و کردها که واقماً مردمان با شرف و وطن پرستی هستند و اخیراً سیاست های داخلی و خارجی این اشخاص وطن پرست را رنجیده خاطر کرده است دولت باید این رنجش را دفع بکند و رضایت خاطر آنها را فراهم کند موضوع دیگری که خیلی مهم است موضوع ارتش است که در ارتش افسران شرافتمندی هستند که متأسفانه در گذشته باینها توجهی نشده مخصوصاً در دادن درجه ها الان یکی از رفقای خودمان اینجا هستند آقای سرهنگ اخگر که مدت بیست سال در همان درجه سرهنگی ماندند و بازم با همان درجه سرهنگی آمدند بمجلس بنده خواستم دولت توجه کند و این افسرانی که انتظام این مملکت را بعهده گرفته اند مخصوصاً آنهایی که امسال بهشان درجه داده نشده و افسران شریفی هستند که از سرتیپ بیائین تر هستند دولت باید یک توجه مخصوصی بکند این افسرانی که میخواهند شرافت مندانه باین مملکت خدمت کنند و هیچوقت شانس ندارند که باین مملکت خدمت کنند مثلاً این سرهنگ کافی را که رئیس رکن ۲ بوده همینکه او را از آنجا بر میدارند

میگذارند بریاست مرزبانی آقا شانس بدهید که دیگران بیایند خدمت بکنند شانس بدهید باین سرهنگ های جوان باین افسران جوان که بیایند باین مملکت خدمت کنند چه مانعی دارد فرمانده لشکر یک سرهنگ جوان تحصیل کرده لایق بشود؟ دیگر بنده نظری ندارم و از آقایان خواهش میکنم که راجع باین تعطیل توجه بیشتری بشود

نایب رئیس - آقای کریمی از ماده ۹۰ میخواهید استفاده کنید؟ (کریمی - بلی) آقای اخگر موافق هستید؟ (اخرگر - بنده مخالفم) آقای ملک مدنی موافق هستید؟ (ملک مدنی - بلی) بفرمائید

ملک مدنی - بعقیده بنده هیچوقت اوضاع مملکت مثل حالا خوب و آرام نبوده است زیرا دولت مسلط بر اوضاع و احوال است مجلس هم اختیارات تام بجناب آقای دکترم مصدق داده است ایشان هم مشغول انجام وظیفه شان هستند مجلس هم همیشه و در ایام گذشته یک ماه تعطیل تابستانی داشته (نبوی - طبق قانون اساسی و آئین نامه) و حالا هم باید از این تعطیل استفاده کند اگر عناصری هم یک افکاری داشته باشند وظیفه دولت است که متوجه باشد که اشخاصی که خطا کار هستند جلوی آنها را بگیرد جناب آقای رئیس هم بیانی فرمودند که اگر چنانچه یک موقعی لازم باشد که نمایندگان جلسه فوق العاده ای تشکیل بدهند بنده از طرف مجلس عرض میکنم بمقام ریاست که در هر موقعی که ضرورت داشت خبر بدهند که جلسه را تشکیل بدهند همه فوراً حاضر میشویم حالا هم که مثل گذشته نیست هر جای مملکت باشند فوراً مطلع میشوند و از دورترین نقاط مملکت در عرض ۲۴ ساعت میتوانند بطهران حاضر شوند (صحیح است) (فرض بفرمائید در خراسان یا فارس یا تبریز یا نقاط دیگر هر جا باشند بعضی اینکه خبر بدهند در ظرف بیست و چهار ساعت میشود بطهران آمد بنده تصور می کنم خوب است آقایانی که مخالفت میکنند مخالفت خودشان را پس بگیرند و موافقت بفرمایند که یکماه تعطیل بشود و بعد از یک ماه بیائیم بمراکز کارهای خودمان را به کنیم ما اختیار تام دادیم با آقای نخست وزیر و ایشان موظفند که در ظرف شش ماه کار کنند و نتیجه اش را با اطلاع مجلس برسانند

نمایندگان - رای

نایب رئیس - اعلام رای میکنم به تعطیل قانونی آقایانی که موافقت قیام کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد جلسه آینده بطوری که عرض کردم روز پانزده مهر ماه تشکیل خواهد شد (مجلس دو ساعت و یک ربع بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی
احمد رضوی